

NATIONAL ACADEMY OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
INSTITUTE OF AGROECOLOGY AND ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT
KOBE GAKUIN UNIVERSITY
UNIVERSITY OF RZESZÓW
ALL-UKRAINIAN NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION
"ASSOCIATION OF AGROECOLOGISTS OF UKRAINE"

MATERIALS
of the International
Research-to-Practice Conference
ENVIRONMENTAL SAFETY AND
BALANCED NATURE-USE IN
AGROINDUSTRIAL PRODUCTION

PART 1

KYIV, UKRAINE, JULY 6-7, 2023

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
NATIONAL ACADEMY OF AGRARIAN SCIENCES OF UKRAINE
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
INSTITUTE OF AGROECOLOGY AND ENVIRONMENTAL
MANAGEMENT
УНІВЕРСИТЕТ КОБЕ ГАКУЇН
KOBE GAKUIN UNIVERSITY
ЖЕШУВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
UNIVERSITY OF RZESZÓW
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ АГРОЕКОЛОГІВ УКРАЇНИ»
ALL-UKRAINIAN NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION
"ASSOCIATION OF AGROECOLOGISTS OF UKRAINE"

Міжнародна науково-практична конференція
The International Research-to-Practice
Conference

**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ
ENVIRONMENTAL SAFETY AND BALANCED
NATURE-USE IN AGROINDUSTRIAL
PRODUCTION**

Київ, Україна, 6-7 липня 2023 р.
Kyiv, Ukraine, July 6-7, 2023

УДК 63.002.2:504

Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві.
Матеріали Міжнародної науко-практичної конференції.
Частина 1. (Україна, Київ, 6–7 липня 2023 р.). Київ. 2023.
260 с.

У збірнику представлено матеріали конференції «Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві», в яких висвітлено результати досліджень із проблем екологічної безпеки аграрного виробництва, отримання якісної і безпечної сільськогосподарської продукції, збалансованого природокористування, управління агроландшафтами, охорони навколишнього природного середовища, подолання наслідків війни та повоєнної відбудови України.

Матеріали подаються в авторській редакції

<i>ДРЕБОТ Оксана, ТАРНАВСЬКИЙ Вячеслав</i> НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ	164-166
<i>ДУБОВИЙ Володимир, ВОРОБИЙОВ Володимир</i> АГРОЕКОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОСТУ І РОЗВИТКУ ОЗИМИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР ЗА РІЗНИХ СТРОКІВ ПОСІВУ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ ПРИРОДНИХ УМОВАХ	167-169
<i>ДУДУРОВ Олександр, КАМЕНСЬКИЙ Дмитро</i> ПРОМИСЕЛ», «ДОБУВАННЯ» ЧИ «ЗАВОЛОДІННЯ» ВОДНИМИ БІОРЕСУРСАМИ: ДО ПИТАННЯ ПРО КОРЕКТНЕ ТЕРМІНОЛОГІЧНЕ ПОЗНАЧЕННЯ ПРОТИРПАВНОГО ДІЯННЯ В ЧИННОМУ КРИМІНАЛЬНОМУ ЗАКОНІ ТА ЙОГО ПРОЄКТИ	169-174
<i>ЗАБАРНИЙ Олексій</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ПОТЕНЦІАЛУ ВИРОЩУВАННЯ РІПАКУ ОЗИМОГО ВІДПОВІДНО ДО РЕГІОНАЛЬНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ	175-177
<i>ЗАМЛІЛА Ніна, ВОЛОГДІНА Галина, ГУМЕНЮК Олександр</i> АДАПТИВНІСТЬ ЛІНІЙ ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ ЗА УРОЖАЙНІСТЮ	178-181
<i>ЗАМРОЗЕВИЧ-ШАДРІНА Світлана</i> ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ	182-184
<i>ЗАПТАЛОВА Анна</i> ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ЗБАЛАНСОВАНOSTІ РОЗВИТКУ ЛІКАРСЬКОГО РОСЛИННИЦТВА	184-186

**НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ФІСКАЛЬНОГО МЕХАНІЗМУ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ**

ДРЕБОТ Оксана
д.е.н., професор, академік НААН
Інститут агроекології і
природокористування НААН
Київ, УКРАЇНА

ТАРНАВСЬКИЙ Вячеслав
асистент
Білоцерківський національний
аграрний університет
Біла Церква, УКРАЇНА

У сучасних умовах галузь сільськогосподарського землегосподарювання відіграє значну роль у позиціонуванні України на мапі світу, зокрема як суб'єкта гарантування продовольчої безпеки та недопущення нестачі харчових ресурсів у світі [1]. Тенденції законодавчих змін земельної сфери воєнного стану відрізняються мінімізацією бюрократичних механізмів, щодо забезпечення ефективного сільськогосподарського землекористування та функціонування об'єктів критичної інфраструктури [3]. Узагальнюючи результати проведення земельної реформи та аналізуючи тенденційні напрямки розвитку сільськогосподарського землекористування можна відмітити наступні особливості. Земельні ділянки, що були передані селянам у власність і залишилися за ними, господарі отримали право вільно розпоряджатися ними на свій розсуд: створити власне господарство, передати в оренду й одержувати орендну плату, передати спадкоємцям, продати. Сільськогосподарська галузь тяжіє, як більшість галузей економіки, до монополізації та укрупнення, появи великої кількості агрохолдингів [4].

Існує кілька напрямів удосконалення фіскального механізму сільськогосподарського землекористування, таких як:

1. **Перегляд законодавства.** Потрібно переглянути і вдосконалити законодавство, яке регулює земельні відносини у сільському господарстві. Це дозволить встановити більш чіткі та рівні правила для всіх учасників ринку земельних ресурсів.
2. **Запровадження електронного управління**

земельними ресурсами. Використання електронних систем дозволить зменшити адміністративні витрати та помилки, а також забезпечить більшу прозорість процесу.

3. **Використання сучасних технологій.** Впровадження нових технологій у сільське господарство дозволить підвищити продуктивність та зменшити вплив на довкілля. Крім того, вони можуть бути використані для збору та аналізу даних щодо використання земельних ресурсів.

4. **Розвиток альтернативних джерел доходів.** Для зменшення навантаження на фіскальний механізм сільськогосподарського землекористування можна розвивати альтернативні джерела доходів для сільського господарства, такі як екотуризм, енергетика на основі відновлюваних джерел, виробництво біопалива тощо.

5. **Сприяння розвитку кооперації.** Розвиток кооперації серед сільських господарств дозволить зменшити витрати на закупівлю техніки, насіння, добрив та інших матеріалів, а також збільшити продуктивність та ефективність господарства. Крім того, кооперація може забезпечити більшу прозорість та зменшити конкуренцію серед сільськогосподарських підприємств, що сприятиме забезпеченню стабільності та зростанню галузі.

Кооперація може відбуватися на різних рівнях, від місцевих спілок сільгоспвиробників до національних кооперативів. Важливо, щоб кооперативні форми співробітництва були підтримані державою шляхом надання фінансової та правової підтримки, створення сприятливих умов для формування кооперативів, а також підтримки їх діяльності.

Крім зменшення витрат та збільшення продуктивності, кооперація також може забезпечити більшу прозорість та контроль над процесом виробництва, збільшення масштабу виробництва, розвиток нових ринків збуту та використання сучасних технологій у виробництві.

Таким чином, сприяння розвитку кооперації може стати важливим шляхом вдосконалення фіскального механізму сільськогосподарського землекористування, а також забезпечити стабільний розвиток сільського господарства в цілому. Реалізація запропонованих нами шляхів вдосконалення механізму фіскального регулювання сільськогосподарського землекористування дасть можливість до швидкої відбудови агросфери у повоєнний період, при

цьому мінімально використовуються бюджетні кошти, а виконується принцип, максимального залучення активного підприємницького прошарку суспільства до господарської діяльності через непрямі фінансові інструменти, на кшталт відновлення прозорого моніторингу господарських процесів за допомогою геопорталів [2], що реалізуються на всіх рівнях адміністрування, грантові програми для новітнього сільськогосподарського інструментарію та обміну передовим досвідом у галузі, навчання висококваліфікованого людського капіталу, що буде зосереджений на результаті при мінімальній шкоді навколишньому середовищі, через інститут приватної власності та охорони земель. Активне використання електронного документообігу та спрощення документування для сімейних та фермерських господарств, що дозволить зосередитись на операційній діяльності та отриманні прибутку для збільшення фінансових відрахувань. Активна інформаційна та роз'яснювальна кампанія з боку держави про необхідність сплати фінансових платежів за землекористування та прозорість їх стягнення, що мотивуватиме підприємців працювати в «по білому» та гарантуватиме їм фінансову державну підтримку та можливість проводити активну діяльність на ринку сільськогосподарських земель.

Список використаних джерел

1. Tarnavskiy, V. (2022). Ecological And Economic Provision of Fiscal Regulation of Agricultural Land Use. World Science, 5(77). https://doi.org/10.31435/rsglobal_ws/30092022/7860
2. Дребот О. І., Комарова Н. В., Тарнавський В. А., Комаров Д. Ю. Геопортал відкритих даних білоцерківської міської територіальної громади як складова національної інфраструктури геопросторових даних. Агросвіт. 2022. № 3. С. 31–39. DOI: 10.32702/2306-6792.2022.3.31
3. Дребот О.І., Тарнавський В.А. Сільськогосподарське землекористування: тенденції законодавчих змін земельної сфери воєнного часу. Ефективна економіка. 2022. №7. URL: <https://www.nauka.com.ua>. DOI: 10.32702/2307-2105.2022.7.7
4. Дребот О.І., Тарнавський В.А. Сучасний стан та тенденції розвитку сільськогосподарського землекористування в Україні. Агроекологічний журнал. 2022. №2. С. 46–54. DOI: <https://doi.org/10.33730/2077-4893.2.2022.263316>